

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ « Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва »

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол №2 від 28.08.2024 рок

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор коледжу

Віталій КУЖЕЛЬ

28.08.2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ **про стейкхолдерів освітніх програм**

Стейкхолдери (англ. stakeholders) - зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Зовнішні стейкхолдери:

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності закладу освіти і основне замовлення на підготовку фахівців через розподіл державного (регіонального) замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (державні, комунальні підприємства, промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору закладу освіти;
- освітні установи різних типів та видів;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Внутрішні стейкхолдери:

- різні категорії осіб, що отримують освіту та їх батьки;
- педагогічні, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний та адміністративно-управлінський персонал

1. Загальні положення

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей (далі - Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, а також учасниками освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва» (далі - Коледж).

1.2. Положення розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про фахову передвищу»
- Постанов Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України;
- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України;
- «Питання стипендіального забезпечення», Постанова Кабінету Міністрів України;
- «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України;
- «Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України», наказ Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93;
- Стандарту і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти E8O (2015) і ДСТУ 180 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;
- Політики забезпечення якості освіти МФК та визначає загальні правові й організаційні засади функціонування інституції стейкхолдерів освітніх програм;

1.3. Положення затверджується педагогічною радою коледжу та вводиться в дію наказом директора.

1.4. Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність та відділення, де безпосередньо відбувається формування освітньої діяльності та освітнього процесу через надання пропозицій та участь у роботі проектних груп щодо освітніх програм.

1.5. Зовнішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей з підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній діяльності, а здобувачі проходять виробничу практику.

1.6. Вплив стейкхолдерів на якість освітніх програм здійснюється через роботу в секціях відділень і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки до проектної групи освітньої програми.

1.7. Стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальних і спеціальних компетенцій здобувачів фахової передвищої освіти.

2. Мета та завдання

2.1. Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів, адміністрації та зацікавлених сторін, а також членів комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти та інших структурних підрозділів для сконцентрованої роботи, направленої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості освіти в Коледжі.

2.2. Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

2.2.1. Внутрішніх:

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню побутових умов здобувачів освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу тощо);
- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, науково-дослідної роботи, тощо.

2.2.2. Зовнішніх:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у виробництві та управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

3. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

3.1. На рівні коледжу стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Коледжі;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Коледжу тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності, комісій з питань етики та академічної доброчесності, розвитку організацій, гуртків, секцій, товариств тощо.

3.2. На рівні відділення стейкхолдери мають право впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей та їх зміст;
- оцінку якості викладацького складу за такими напрямками діяльності:

професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність;

- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів освіти щодо компетенцій, зазначених в освітній програмі;
- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами освіти;
- якість науково-дослідної роботи та можливість участі здобувачів освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;
- забезпечення справедливості при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, відрахування здобувачів освіти, переведення їх на бюджетні місця тощо.

3.3. Здобувачі освіти Коледжу мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки і пропозиції, створювати власні сервіси, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення якості освіти.

4. Інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності

4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- через участь в адміністративних структурах на рівні Коледжу та відділення (педагогічна рада коледжу, адміністративна рада, комісія із внутрішнього забезпечення якості освіти, приймальна комісія, стипендіальна комісія, збори трудового колективу тощо);
- через органи самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи, академічний потік);
- індивідуально.

4.2. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості освіти в Коледжі може здійснюватися через:

- опитування;
- анкетування;
- дискусію;
- публічні виступи;
- скриньки довіри;
- відкриті форуми з учасниками освітнього процесу тощо.

4.3. Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачів освіти щодо покращення якості освітньої діяльності та освіти.

4.4. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру і захід. Відповідно до процедур - заступник директора з навчальної роботи, завідувач відділення, голова циклової комісії, керівник проектної групи (гарант) з розробки освітніх програм, викладачі, куратори груп, комісія з внутрішнього забезпечення якості освіти, структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.

4.5. Зобов'язання адміністрації коледжу забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів освіти (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті коледжу).

4.6. Звітування про результати опитування здобувачів освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на адміністративній та

педагогічній раді коледжу.

4.7. Покладання контролю над виконанням рішень адміністративної та педагогічної ради коледжу щодо врахування пропозицій стейкхолдерів по удосконаленню процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів освіти з цих питань.

4.8. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.9. Структурні підрозділи коледжу за відповідними напрямками діяльності повинні:

- обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи коледжу);
- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.

5.Форми взаємодії зі стейкхолдерами

5.1. Інформаційно-комунікаційні форми передбачають оперативне інформування стейкхолдерів про діяльність освітніх програм та освітнього процесу:

- публікацію актуальної інформації на офіційному вебсайті та у соціальних мережах;
- використання електронної пошти, месенджерів, онлайн-платформ та відеоконференцій для швидкого обміну інформацією;
- відкритий доступ до освітніх програм, графіків, звітів та результатів моніторингу якості освіти.

5.2. Консультативні форми спрямовані на отримання думок, зауважень і рекомендацій стейкхолдерів щодо покращення освітніх програм:

- консультаційні зустрічі, наради, фокус-групи та експертні обговорення;
- анкетування здобувачів, випускників, батьків та роботодавців;
- збір пропозицій через електронні форми, звернення або участь у засіданнях дорадчих органів.

5.3. Практико-орієнтовані форми спрямовані на забезпечення практичної складової навчання та наближення освітнього процесу до потреб ринку праці:

- укладання договорів про співпрацю з підприємствами, установами та організаціями;
- проходження здобувачами освіти виробничої, технологічної, переддипломної практики, впровадження елементів дуальної освіти;
- залучення фахівців-практиків та експертів галузі до викладання освітніх компонентів, а також до проведення гостьових лекцій, зокрема в дистанційному форматі (відеолекцій), консультацій і круглих столів;
- організація майстер-класів, тренінгів, воркшопів і професійних зустрічей за участю роботодавців та представників відповідної галузі;
- залучення роботодавців до рецензування освітніх програм та оцінювання практичних компетентностей здобувачів.

5.4. Партнерські й проєктні форми передбачають довгострокову співпрацю з зовнішніми стейкхолдерами у межах спільних освітніх, соціальних або професійних ініціатив:

- реалізацію спільних навчальних, наукових та соціально важливих проєктів;
- участь у програмах міжнародного співробітництва та академічної мобільності;

- створення навчально-практичних центрів, лабораторій, творчих та інноваційних кластерів разом із партнерами.

5.5. Профорієнтаційні форми спрямовані на популяризацію спеціальностей, залучення майбутніх студентів та підвищення обізнаності громадськості:

- проведення днів відкритих дверей, профорієнтаційних лекцій, презентацій і майстер-класів для учнів закладів освіти;
- співпрацю зі школами, громадами та молодіжними центрами щодо формування професійних компетентностей та мотивації до навчання.

5.6. Взаємодія з батьками та студентським самоврядуванням спрямована на забезпечення партнерства між закладом освіти, здобувачами та їх родинами:

- проведення батьківських зборів, індивідуальних консультацій та інформування про успішність;
- участь студентського самоврядування в обговоренні змін до освітніх програм, покращенні освітнього середовища та моніторингу якості навчання.

5.7. Взаємодія з випускниками спрямована на підтримку зв'язку із фахівцями, які можуть сприяти удосконаленню освітніх програм:

- залучення випускників до наставництва, професійних тренінгів і консультацій;
- проведення опитувань щодо якості підготовки та релевантності набутих компетентностей;
- участь випускників у профорієнтаційних заходах та презентації успішних кар'єрних шляхів.

6. Оцінка ефективності взаємодії зі стейкхолдерами

6.1. Оцінка ефективності взаємодії зі стейкхолдерами освітніх програм є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та спрямована на вдосконалення змісту, організації та результатів освітньої діяльності.

6.2. Оцінювання проводиться з метою визначення результативності взаємодії, підвищення рівня задоволеності стейкхолдерів та забезпечення відповідності освітніх програм потребам ринку праці, здобувачів освіти та інших заінтересованих сторін.

6.3. Результати оцінювання використовуються для прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення освітніх програм, форм взаємодії та партнерської діяльності.

6.4. Критерії оцінювання ефективності взаємодії зі стейкхолдерами:

6.4.1. Результативність комунікації. Оцінюється регулярність, системність і доступність комунікацій із стейкхолдерами:

- частота проведення зустрічей, консультацій, опитувань;
- своєчасність надання інформації;
- доступність відкритих ресурсів (вебсайт, соціальні мережі).

6.4.2. Якість зворотного зв'язку. Аналізуються рівень задоволеності та зміст отриманих пропозицій, зауважень і рекомендацій від стейкхолдерів. Конструктивний зворотний зв'язок дозволяє коригувати освітню програму та вдосконалювати освітній процес.

6.4.3. Залученість стейкхолдерів до розвитку освітньої програми. Оцінюється участь роботодавців, випускників, здобувачів освіти, батьків та інших стейкхолдерів у:

- рецензуванні освітніх програм;
- роботі комісій та дорадчих органів;
- практичній підготовці здобувачів освіти.

6.4.4. Показники працевлаштування випускників. Аналізується відсоток працевлаштованих за спеціальністю, відповідність компетентностей вимогам роботодавців, наявність позитивних відгуків. Працевлаштування є одним з ключових індикаторів якості освіти та ефективності взаємодії з ринком праці.

6.5. Методи оцінювання:

- соціологічні методи (анкетування, опитування, інтерв'ю стейкхолдерів різних груп);
- документальний аналіз (оцінка звітів про практику, працевлаштування, участь у заходах, угод про співпрацю);
- експертне оцінювання (залучення внутрішніх та зовнішніх експертів до аналізу змісту освітніх програм та результатів їх реалізації);
- моніторинг внутрішніх процесів (аналіз активності студентського самоврядування, звернень батьків, пропозицій здобувачів освіти);
- аналіз взаємодії з роботодавцями (оцінка кількості та ефективності проведених спільних заходів, практик, рецензій).

6.6. Порядок проведення оцінювання

6.6.1. Оцінювання проводиться щороку та за потреби — після значних змін в освітніх програмах чи структурі взаємодії. Регулярність дозволяє відстежувати тенденції та вчасно реагувати на виклики.

6.6.2. Результати оцінювання узагальнюються відповідальними особами та розглядаються на засіданнях циклових комісій, педагогічної ради та робочих груп.

6.6.3. За результатами оцінювання розробляються:

- пропозиції щодо оновлення освітніх програм;
- рекомендації щодо удосконалення форм і механізмів взаємодії;
- заходи для розширення кола стейкхолдерів.

6.7. Зведені результати оцінювання публікуються на вебсайті закладу або включаються до щорічного звіту керівника.

6.8. Звітні матеріали можуть надаватись стейкхолдерам на запит для ознайомлення.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення є внутрішнім нормативним документом та регламентує порядок взаємодії зі стейкхолдерами освітніх програм у закладі освіти.

7.2. Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом керівника закладу освіти та діє до моменту внесення змін або прийняття нового Положення.

7.3. Внесення змін і доповнень до Положення здійснюється:

- за ініціативою адміністрації закладу освіти;
- за результатами рекомендацій стейкхолдерів освітніх програм;
- за пропозиціями педагогічної ради, методичних комісій;
- у разі змін у законодавстві України або нормативних документах Міністерства освіти і науки України;

- у зв'язку зі змінами у структурі, змісті або підходах до реалізації освітніх програм.

7.4. Зміни до Положення ухвалюються педагогічною радою та затверджуються наказом керівника закладу освіти.

7.5. Положення переглядається не рідше одного разу на три роки або в міру потреби, з урахуванням динаміки розвитку освітніх програм, вимог роботодавців, тенденцій ринку праці та освітньої політики.

7.6. У випадках, коли окремі норми цього Положення втрачають актуальність, але не суперечать законодавству, вони застосовуються до моменту внесення відповідних змін.

7.7. Питання, що не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних актів закладу освіти.